Dosarul nr. 21r-727/25 Judecătoria Căușeni (sediul Bender)
/1-25034502-02-21r-11072025/ Judecător Aurelia Pleșca

D E C I Z I E

29 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele de ședință,
Judecătorul Alexandru Spoială
Judecătorii Igor Chiroșca și Mihail Proca

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.8 Bender, Sergiu Mîrzac împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) din 17 iunie 2025.

c o n s t a t ă:

1. La data de 17 martie 2025, în instanța de judecată a parvenit, plângerea condamnatului Garaba Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale. În motivarea plângerii condamnatul a indicat că solicită aplicarea în privința sa a prevederilor art.473/2– 473/4 Cod de procedură penală, referitor la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 8 Bender. Solicită să nu-i fie refuzată cererea.

2. Prin încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) din 17 iunie 2025, s-a admis parțial plângerea condamnatului Garaba Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. S-a constatat deținerea lui Garaba Ion în Penitenciarul nr. 8 Bender în perioada 4 noiembrie 2022 – 17 ianuarie 2023, 17 martie 2023 – 17 iunie 2025, în total 897 de zile. S-a constatat faptul că condamnatul Garaba Ion a fost deținut în perioada de executare a pedepsei, în total 897 de zile, în Penitenciarul nr. 8 Bender, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a redus pedeapsa condamnatului Garaba Ion pentru perioada detenției în Penitenciarul nr. 8 Bender, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamental, în total 897 de zile, în condițiile art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie, respectiv se reduce cu 178 (una sută șaptezeci și opt) zile. Se acordă condamnatului Garaba Ion, pentru perioada de 7 zile în care s-a aflat în Penitenciarul

nr. 8 Bender, despăgubire în sumă de 700 (șapte sute) lei, și anume, câte două unități convenționale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al R. Moldova. Încheierea privind încasarea mijloacelor bănești se va executa în condițiile Codului de Executare. Se respinge plângerea condamnatului Garaba Ion în partea înaintată împotriva administrației Penitenciarului nr. 8 Bender, pentru perioadele 23 decembrie 2020 – 19 februarie 2021, 11 martie 2022 – 7 octombrie 2022, ca inadmisibilă. Se obligă administrația instituției penitenciare nr. 8 Bender să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară urmează să informeze instanța de judecată despre executarea încheierii.

3. La data de 23 iunie 2025, directorul Penitenciarului nr.8 Bender, Sergiu Mîrzac a formulat cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) din 17 iunie 2025, solicitând casarea parțială încheierii Judecătoriei Căușeni, sediul Bender (Varnița) din 17 iunie 2025, dosar nr. 21ji-103/2025, emisă la plângerea condamnatului Garaba Ion, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului Garaba Ion împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenție, cu reducerea pedepsei 178 zile și acordarea despăgubirii în sumă de 700 lei, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată. În motivarea cererii sale, a invocat că în argumentarea pretențiilor invocate condamnatul nu a prezentat careva probe concludente, pertinente, care ar demonstra depășirea nivelului minim de suferințe, care ar putea fi încadrat ca încălcare a articolului 3 CEDO. Concluzia instanței nu poate fi bazată doar pe constatările indicate în rapoartele CPT, care în fapt se face o analiză generală a condițiilor din penitenciare. Plângerea împotriva condițiilor de detenție se examinează de către instanță în mod individual.

4. Conform art.447 alin. (1)-(3) Codul de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

5. Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat şi pasibil de a fi admis, cu casarea încheierii și remiterea cauzei la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

6. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) Codul de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac. Potrivit art.448 alin.(1) Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs. În conformitate art.449 alin.(1) pct.2) lit.d) Codul de procedură

penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

7. Conform art.469 alin.(1), pct. 17/1) Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: constatarea condițiilor de detenție a condamnaților, iar conform art.470 alin.(1) Codul de procedură penală, (1) Chestiunile privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16), 17/1) și 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.

8. Conform prevederilor art. 473/2 alin.(5) din Codul de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului *se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sînt deținuți în astfel de condiții*, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

9. În contextul normelor de drept indicate supra, raportate la circumstanțele de fapt, Colegiul penal reține, că încheierea contestată este neîntemeiată prin concluziile formulate, or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar și să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat.

10. Studiind materialele cauzei, Colegiul penal atestă că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 iulie 2023 Garaba Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat, în baza art. 152 alin. (2) lit.e) Cod penal la pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, în baza art. 187 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal la pedeapsă sub formă de3 5 ani închisoare, fără amendă. În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 6 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin. (4) cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită lui Garaba Ion pedeapsa definitivă sub formă de 11 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2024 s-a respins apelul avocatului în interesele inculpatului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 iulie 2023 și s-a menținut sentința fără modificări.

11. La fel, se reține din raportul Penitenciarului 8 Bender rezultă că, Garaba Ion se deține în Penitenciarul nr. 8 Bender în perioadele 23 decembrie 2020 – 19 februarie 2021, 11 martie 2022 – 7 octombrie 2022, 4 noiembrie 2022 – 17 ianuarie 2023, 17 martie 2023 – până în prezent, 17 iunie 2025. În acest sens instanța de fond întemeiat a constatat inadmisibilitatea plângerii condamnatului Garaba Ion în partea înaintată împotriva administrației Penitenciarului nr. 8 Bender, pentru perioadele 23 decembrie 2020 – 19 februarie 2021, 11

martie 2022 – 7 octombrie 2022.

12. Colegiul penal menționează că, de principiu, soluția instanței de fond privind aplicarea art. 473/4 alin. (4) Cod de procedură penală, în privința condamnatului, este una întemeiată pentru perioada 17 martie 2023 – până la 17 iunie 2025 (pronunțarea încheierii), însă în partea plângerii condamnatului ce vizează perioada 04 noiembrie 2022 – 17 ianuarie 2023, instanța de fond a omis să analizeze admisibilitatea (prin prisma tardivității) acestui capăt de plângere având în vedere că, perioada detenției condamnatului în Penitenciarul 8 Bender se întrerupe între ianuarie și martie 2023, iar condamnatul Garaba Ion deplânge condițiile de detenție abia în luna martie 2025.

13. Prin urmare, Colegiul penal reține că, instanța de judecată a interpretat eronat normele aplicabile, ceea ce implică casarea încheierii integral, cu remiterea cauzei la rejudecare de către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea omisiunilor admise. Eroarea admisă de instanța de fond servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată, or aceasta nu poate fi înlăturată de instanța de recurs, întrucât prin aceasta se agravează situația condamnatului. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

14. În conformitate cu prevederile art. 448, 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Admite recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.8 Bender, Sergiu Mîrzac împotriva încheierii Judecătoriei Căușeni (sediul Bender) din 17 iunie 2025, casează integral încheierea și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia dată este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Alexandru Spoială**

Judecătorul **Igor Chiroșca**

Judecătorul **Mihail Proca**